ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 24.03.1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

31

Zákon
zo dňa 9. marca 1950
o Štátnej banke československej.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Diel I.
Účel banky a jej organizácia.

§ 1.

Aby sa zabezpečilo plnenie všetkých úloh, ktoré sa týkajú meny a peňažníctva a nie sú obstarávané priamo inými štátnymi orgánmi, a aby tieto úlohy boly plnené v súlade s hospodárskym plánovaním, zriaďuje sa Štátna banka československá (ďalej „banka“).

§ 2.

(1) Banka prevezme všetky práva a záväzky

1. Národnej banky československej,
2. Živnostenskej banky, národného podniku,
3. Slovenskej Tatra banky, národného podniku,
4. Poštovej sporiteľne, národného podniku,
   postupne podľa pokynov Ministerstva financií.

(2) Ústavy uvedené v odseku 1 ukončia svoju činnosť prevodom práv a záväzkov na banku a zaniknú dňom, ktorý určí minister financií vyhláškou v Sbierke zákonov.

§ 3.

(1) Banka je štátnym ústavom; je právnickou osobou. Neručí za záväzky štátu, okrem prípadu že by výslovne takú záruku prevzala.

(2) Označenie banky je „Štátna banka československá“.

(3) Sídlo banky je v Prahe.

(4) Banka požíva právnu ochranu, ktorá prislúcha národným podnikom.

§ 4.

(1) Banka vykonáva svoju činnosť ústredím v Prahe, oblastným ústavom pre Slovensko v Bratislave a pobočkami; úlohami pobočiek môže poveriť aj iné peňažné ústavy.

(2) Banka upraví svoje rozčlenenie organizačnými pravidlami, ktoré schvaľuje minister financií.

Diel II.
Pôsobnosť banky.

§ 5.

Banka sostavuje a predkladá ministrovi financií návrhy úverového, pokladničného a emisného plánu a návrh plánu platobnej bilancie.

§ 6.

Banka má výhradné právo vydávať bankovky a reguluje obeh platidiel.

§ 7.

(1) Banka najmä

a) prijíma peňažné vklady na bežné a šekové účty a na vkladné knižky, je celoštátnym peňažným ústredím, poskytuje priamy krátkodobý úver hospodárstvu, kontroluje podľa smerníc vydaných pre kontrolu hospodárskeho plánu používanie peňažných prostriedkov v hospodárstve, poskytuje úver peňažným ústavom a kontroluje ich úverovú činnosť podľa pokynov Ministerstva financií,

b) vykonáva pokladničnú službu pre štát,

c) je ústredím bezhotovostného platobného styku,

d) nakupuje a predáva cenné papiere a je depozitným ústredím,

e) obstaráva umiestenie cenných papierov, vydávaných štátom,

f) vykonáva platobný styk s cudzinou včítane poštových prevodov a je oprávnená uzavierať a poskytovať úvery a preberať záruky v cudzine,

g) obchoduje s drahými kovmi a cudzozemskými platobnými prostriedkami,

h) tlačí vo vlastnej tlačiarni platidlá a cenné papiere i pre iného.

(2) Banka vykonáva peňažné obchody podľa pravidiel, ktoré vydá so súhlasom ministra financií.

(3) Banka sa stará o to, aby jej zásoba drahých kovov a cudzozemských platobných prostriedkov zodpovedala potrebám platobnej bilancie, kontroluje platobný styk s cudzinou a môže podľa splnomocnenia ministra financií zastupovať štát v medzinárodných zariadeniach menových a bankových a spolupôsobiť pri medzinárodných konaniach finančných a obchodno-politických.

§ 8.

(1) Banka má právo v odbore svojej pôsobnosti požadovať od peňažných ústavov a iných podnikov zprávy a doklady o hospodárskej činnosti a vydávať pre ne záväzné smernice. Tieto smernice schvaľuje Ministerstvo financií po dohode s príslušnými ústrednými úradmi.

(2) Banka poskytuje ústredným úradom dáta potrebné pre sostavenie a kontrolu plnenia hospodárskeho plánu.

Diel III.
Správa banky.

§ 9.

(1) Banku vedie generálny riaditeľ, ktorý osobne zodpovedá ministrovi financií a je povinný dbať na jeho pokyny a smernice. Zastupuje ho námestník, ktorého pôsobnosť určia organizačné pravidlá (§ 4 ods. 2).

(2) Banku navonok zastupuje generálny riaditeľ.

(3) Generálneho riaditeľa a jeho námestníka vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra financií.

(4) Generálny riaditeľ a námestník zložia sľub ministrovi financií.

(5) Generálny riaditeľ a námestník stávajú sa, pokiaľ nimi už neboli, zamestnancami banky; ich funkcia zaniká dňom, keď boli odvolaní, alebo dňom, keď bolo vzaté na vedomosť, že sa jej vzdávajú.

(6) Na vymenovanie a odvolanie generálneho riaditeľa a námestníka nevzťahujú sa predpisy o spolurozhodovaní závodného zastupiteľstva pri prijímaní a prepúšťaní zamestnancov, poprípade o spolupôsobení tohto zastupiteľstva pri zaraďovaní zamestnancov na pracovné miesta a o predchádzajúcom súhlase okresného národného výboru pri dojednaní a rozviazaní pracovného pomeru.

§ 10.

(1) Jednotlivé úseky činnosti banky vedú hlavní riaditelia, oblastný ústav vedie hlavný (oblastný) riaditeľ; rozsah ich zodpovednosti a právomoci určia organizačné pravidlá (§ 4 ods. 2).

(2) Hlavných riaditeľov vymenúva a odvoláva minister financií po vypočutí generálneho riaditeľa a Ústrednej rady odborov; pokiaľ ide o hlavného riaditeľa oblastného ústavu, podáva príslušný návrh poverenik financií.

(3) O hlavných riaditeľoch platia obdobne ustanovenia § 9 ods. 5 a 6.

§ 11.

Za banku podpisujú spoločne generálny riaditeľ a jeho námestník, alebo jeden z nich a jeden hlavný riaditeľ. Rozsah oprávnení ďalších zamestnancov podpisovať za banku určia organizačné pravidlá (§ 4 ods. 2).

Diel IV.
Zamestnanci banky.

§ 12.

(1) Na zamestnancov banky sa vzťahujú ustanovenia o zamestnancoch v peňažníctve.

(2) Banka nanovo vykoná pracovné zaradenie svojich zamestnancov; toto nové zaradenie podlieha schváleniu Ministerstvom financií, ktoré ho udelí po dohode s Ministerstvom práce a sociálnej starostlivosti a po prerokovaní s Ústrednou radou odborov.

§ 13.

Na banku prechádzajú podľa § 2 aj všetky záväzky a práva zrušených ústavov, pokiaľ ide o penzijné zaistenie ich zamestnancov a pozostalých po nich. Penzijné nároky týchto zamestnancov a pozostalých po nich zo smlúv a predpisov o penzijnom zaopatrení alebo z členstva v príplatkových (náhradných) penzijných ústavoch a fondoch zostávajú zachované až do novej úpravy, ktorú môže vláda vykonať nariadením. Neúmerne vysoké odpočivné a zaopatrovacie požitky môže Ministerstvo financií po dohode s Ministerstvom práce a sociálnej starostlivosti a po prejednaní s Ústrednou radou odborov znížiť na primeranú výšku, nie však pod ich výmeru podľa predpisov o národnom poistení zamestnancov.

Diel V.
Hospodárstvo banky.

§ 14.

Kmeňové imanie banky robí 3.000 miliónov Kčs.

§ 15.

(1) Banka utvorí z prídelov zo zisku (§ 16) všeobecný rezervný fond až do výšky kmeňového imania. Začiatočnú sumu všeobecného rezervného fondu, ktorú vytvorí banka z prostriedkov, prevedených na ňu podľa § 2, určí minister financií.

(2) Banka môže so súhlasom ministra financií zriaďovať aj iné fondy.

§ 16.

(1) Zisk, ktorý zostane po prídeloch fondom (§ 15 ods. 2), po príspevkoch ustanovených zákonmi a po odpočítaní súm, ktoré určí minister financií pre osobitné úlohy v peňažníctve, rozdelí sa takto:

1. všeobecnému rezervnému fondu 20 %,
2. zvyšok štátnej pokladnici.

(2) Strata sa uhradzuje z príslušných fondov a pokiaľ tieto fondy na jej úhradu nestačia, uhradzuje ju štát.

§ 17.

(1) Banka sostavuje do troch mesiacov po uplynutí kalendárneho roku účtovnú závierku a výročnú správu.

(2) Účtovnú závierku a výročnú správu skúma Ministerstvo financií, ktoré ich predkladá vláde na schválenie, a Najvyšší účtovný kontrolný úrad, ktorý podáva o nich vláde správu.

§ 18.

Správy o obehu platidiel uverejňuje banka v príslušnom úradnom liste.

Diel VI.
Všeobecné ustanovenia.

§ 19.

(1) Podania strán banke, listiny vyhotovené v obchodnom styku banky s cudzinou, ako aj listiny o úveroch a pôžičkách poskytovaných bankou sú oslobodené od poplatkov.

(2) Úroky z vkladov uložených v banke ako celoštátneho peňažného ústredia sú oslobodené od dane rentovej.

§ 20.

Účtovné knihy banky a výpisy z nich, ako aj listiny vydané bankou majú dôkaznú moc verejných listín.

Diel VII.
Prechodné a záverečné ustanovenia.

§ 21.

(1) Právo Národnej banky československej vydávať bankovky zaniká dňom začiatku účinnosti tohto zákona.

(2) Bankovky Národnej banky československej sa považujú za bankovky Štátnej banky československej.

§ 22.

(1) Pokiaľ vec neupravuje tento zákon a nejde o činnosť, ktorú ústavy uvedené v § 2 ešte vykonávajú, rozumie sa všade tam, kde sa v právnych predpisoch hovorí o týchto ústavoch, banka.

(2) Osobitné oprávnenia ústavov uvedených v § 2 prislúchajú banke.

§ 23.

(1) Na návrh banky vykonajú súdy zápis vlastníckych a iných práv na československý štát (Štátna banka československá) s odvolaním sa na § 2 tohto zákona.

(2) Právne úkony, písomnosti a úradné úkony, ktoré slúžia na prevod práv a záväzkov ústavov uvedených v § 2 na banku, sú oslobodené od poplatkov.

§ 24.

(1) Právne predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, strácajú platnosť.

(2) Najmä sa zrušujú:

a) dňom zániku Poštovej sporiteľne, národného podniku (§ 2 ods. 2) zákon č. 143/1930 Sb., o Poštovej sporiteľni, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich a zákon č. 182/1948 Sb., ktorým sa rozširuje pôsobnosť a mení právna povaha Poštovej sporiteľne,

b) dňom zániku Národnej banky československej (§ 2 ods. 2) zákon č. 38/1948 Sb., o Národnej banke československej.

(3) Predpisy vydané podľa ustanovení predpisov, ktorých platnosť sa podľa odsekov 1 a 2 zrušuje, sú naďalej platné, pokiaľ neodporujú tomuto zákonu.

§ 25.

Minister financií sa splnomocňuje, aby v súlade s týmto zákonom upravil nariadením organizáciu a správu ústavov uvedených v § 2, ako aj právne pomery, kde to bude potrebné v dôsledku zrušenia predpisov uvedených v § 24.

§ 26.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. apríla 1950; vykoná ho minister financií po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.